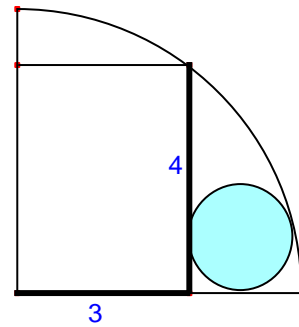

Problemes de Geometria per a l'ESO 418

4171.- La figura està formada per un rectangle de costats 3, 4 inscrit en un quadrant i una circumferència tangent al quadrat i a un costat del rectangle.
 Calculeu l'àrea del cercle ombrejat.

Solució:

Siga el quadrant de centre O i radi \overline{OA}

Siga el rectangle $OKLM$ de costats $\overline{OK} = 3, \overline{KL} = 4$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OKL$

$$\overline{OL} = \overline{OA} = 5$$

Siga $\overline{PT} = r$ radi del cercle.

$$\overline{OP} = 5 - r, \overline{OT} = 3 + r$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle $\triangle OTP$:

$$(5 - r)^2 = r^2 + (3 + r)^2$$

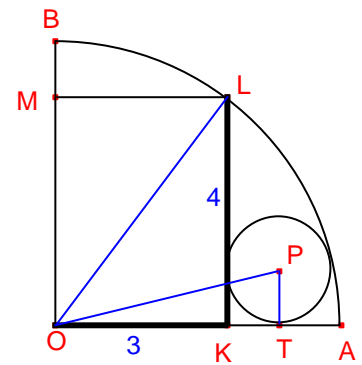
$$r^2 + 16r - 16 = 0$$

Resolent l'equació:

$$r = 4(-2 + \sqrt{5})$$

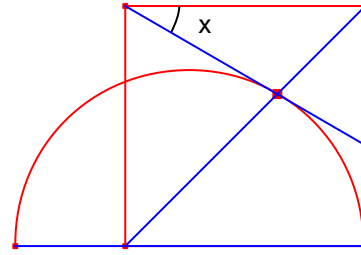
L'àrea del cercle és:

$$S = \pi (4(-2 + \sqrt{5}))^2 = 16\pi(9 - 4\sqrt{5}) \approx 2.8012$$

4172.- La figura està formada per un quadrat i un semicercle.

Des d'un vèrtex s'ha traçat una tangent al semicercle en el punt de la diagonal del quadrat..
 Calculeu la mesura de l'angle x

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = c$

siga la semicircumferència de centre O i radi $\overline{OB} = 1$

Siga DT la recta tangent al semicercle, T pertany a la diagonal \overline{AC}

El quadrilàter $AOTD$ és inscriptible ja que té dos angles oposats rectes.

$$\angle DOT = \angle DAT = 45^\circ$$

Aleshores:

$$\overline{DT} = \overline{OT} = 1$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle

rectangle isòsceles $\triangle OTD$

$$\overline{OD} = \sqrt{2}$$

$$\overline{OA} = c - 1$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle

rectangle isòsceles $\triangle DAO$

$$c^2 + (c - 1)^2 = 2$$

Resolent l'equació:

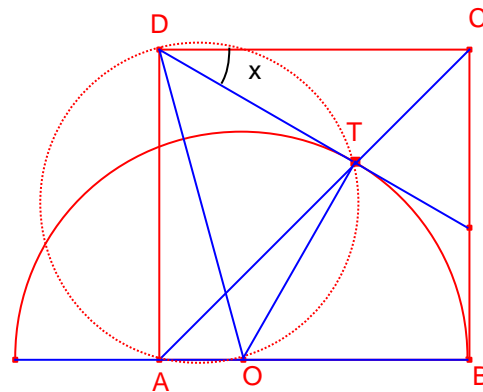
$$c = \frac{1 + \sqrt{3}}{2}, \overline{OA} = \frac{-1 + \sqrt{3}}{2}$$

Siga $\alpha = \angle ADO$

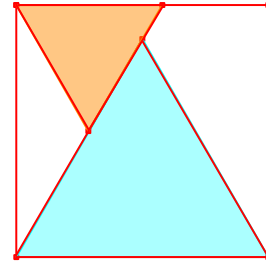
$$\tan \alpha = \frac{-1 + \sqrt{3}}{1 + \sqrt{3}} = 2 - \sqrt{3}$$

$$\alpha = 15^\circ$$

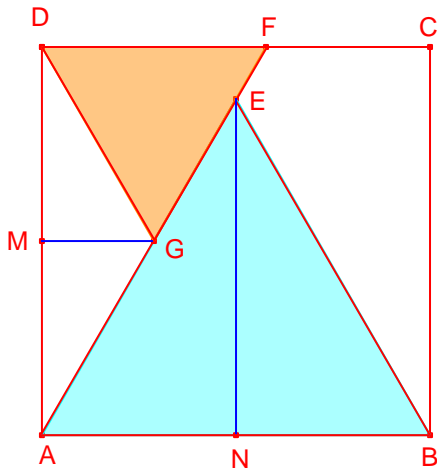
$$x = 90^\circ - (45^\circ + 15^\circ) = 30^\circ$$

4173.- La figura està formada per un quadrat i dos triangles equilàters en el seu interior.
 Calculeu la proporció entre les àrees dels dos triangles equilàters.

Solució:

$$AB=c, DF=a$$

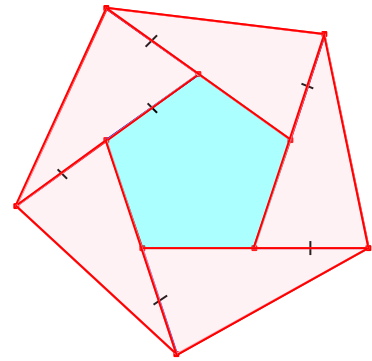
$$DM=\sqrt{3}/2 \cdot a$$

$$c=a \cdot \sqrt{3}$$

$$NE=\sqrt{3}c/2=(3/2)a$$

$$[DFG]/[ABE]=(DM/NE)^2=1/3$$

4174.- Els costats d'un pentàgon regular (blau) s'ha allargat el doble i s'han format cinc triangles (rosa)
 Calculeu la proporció entre l'àrea rosa i l'àrea blava.

Solució:

Siga el pentàgon regular $ABCDE$ de centre O i costat

$$\overline{AB} = c$$

$$\overline{OA} = \overline{OB} = R, \angle AOB = 72^\circ$$

$$R = \frac{\sin 54^\circ}{\sin 72^\circ}$$

L'àrea del pentàgon és:

$$S_{ABCDE} = 5 \cdot S_{OAB} = \frac{5}{2} c^2 \frac{\sin^2 54}{\sin 72}$$

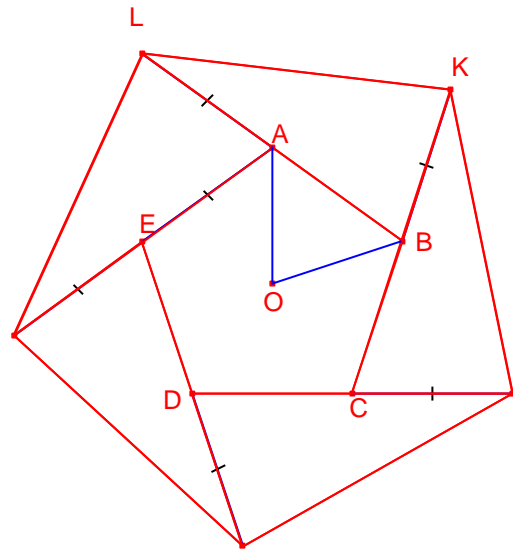
$$\overline{KL} = 2c, \angle LBK = 72^\circ$$

L'àrea rosa és:

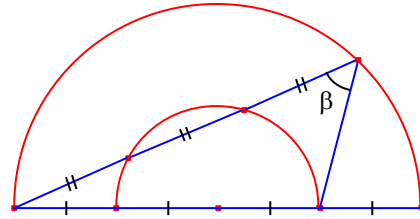
$$S_{rosa} = 5 \cdot \frac{1}{2} 2c^2 \cdot \sin 72$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{rosa}}{S_{ABCDE}} = 2 \frac{\sin^2 72^\circ}{\sin^2 54} = 5 - \sqrt{5}$$

4175.- La figura està formada per dues
semicircumferències concèntriques
Calculeu la mesura de l'angle β

Solució:

Siga la semicircumferència de centre O i diàmetre $\overline{CD} = 2r$

Siga la semicircumferència de centre O i diàmetre $\overline{AB} = 4r$

Siga $\overline{AK} = \overline{KL} = \overline{LE} = 2a$

Siga M el punt mig del segment \overline{AE}

Aplicant la potència del punt A respecte de la
semicircumferència de diàmetre $\overline{CD} = 2r$:

$$2a \cdot 4a = r \cdot 3r$$

$$a = \frac{\sqrt{6}}{4}r$$

Siga $\alpha = \angle MAO$

Aplicant raons trigonomètriques al triangle

rectangle $\triangle AMO$

$$\cos \alpha = \frac{3a}{2r} = \frac{3\sqrt{6}}{8}$$

$$\sin \alpha = \frac{\sqrt{10}}{8}$$

Siga $y = \overline{DE}$

Aplicant el teorema del cosinus al triangle $\triangle ADE$

$$y^2 = 36a^2 + 9r^2 - 2 \cdot 6a \cdot 3r \cdot \frac{3\sqrt{6}}{8}$$

$$y^2 = 36 \frac{3}{8}r^2 + 9r^2 - 2 \cdot 6 \frac{\sqrt{6}}{4} \cdot 3r^2 \cdot \frac{3\sqrt{6}}{8}$$

$$y = \frac{3}{2}r$$

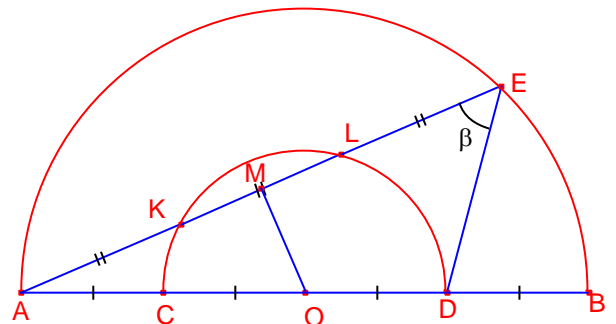
Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle ADE$

$$\frac{3r}{\sin \beta} = \frac{\frac{3}{2}r}{\sin \alpha}$$

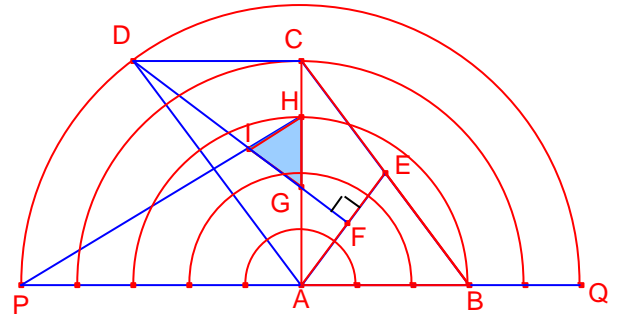
$$\frac{3r}{\sin \beta} = \frac{\frac{3}{2}r}{\frac{\sqrt{10}}{8}}$$

$$\sin \beta = \frac{\sqrt{10}}{4}$$

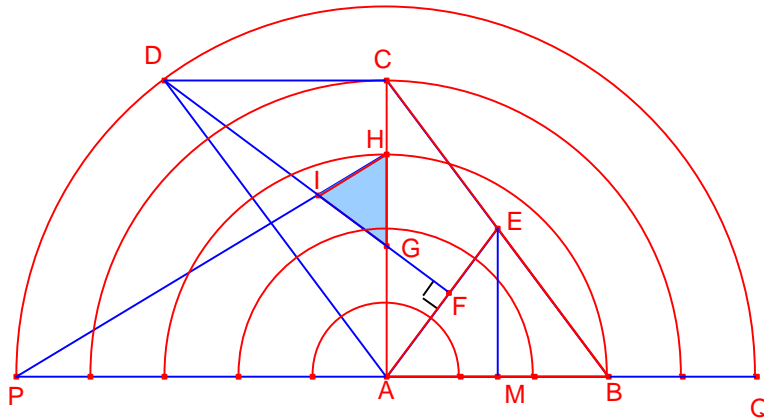
$$\beta = \arcsin \frac{\sqrt{10}}{4} \approx 52^\circ 14' 20''$$

4176.- Els radis dels cinc semicercles són 1, 2, 3, 4, 5, respectivament.
 $ABCD$ és un paral·lelogram.
 $\overline{AE} = \overline{BE}$
 Calculeu les proporcions entre les àrees dels triangles $\triangle GHI$ i $\triangle ABC$

Solució:

$AB=3, AC=4, BC=5, AB=5$
 $\text{angle}ABC=x$
 $\text{angle}PHA=y$
 $\tan x= 4/3, \tan y=5/3$
 $\text{angle}DAE=180^\circ-2x$

$AF=5 \cdot \cos(2x)=7/5$
 $AG=AF \cdot 5/4=7/4$
 $GH=5/4$

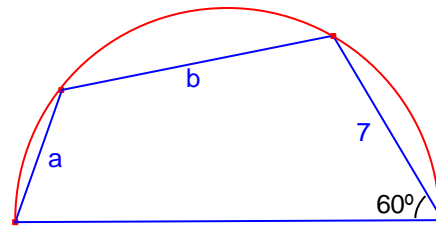
Teorema sinu GHI
 $(5/4)/\sin(x+y)=GI/\sin y$
 $GI=125/108$

$$[GHI]=(1/2)(125/108)(5/4)(4/5)=125/216$$

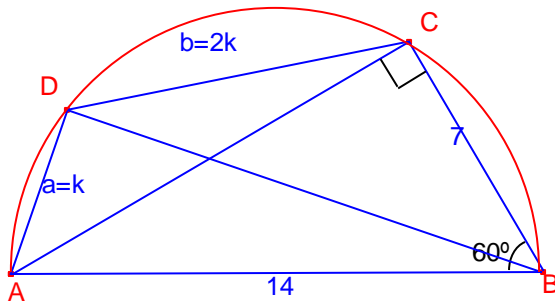
$$[ABC]=(1/2)3 \cdot 4=6$$

$$[GHI]/[ABC]=125/1296$$

4177.- La figura està formada per un semicercle i un quadrilàter inscrit, un dels costats és el diàmetre.
 Si $a : b = 1 : 2$, calculeu $a \cdot b$

Solució:

$$AB = 2 \cdot BC = 14$$

$$BD = \sqrt{196 - k^2}$$

$$AC = 7 \cdot \sqrt{3}$$

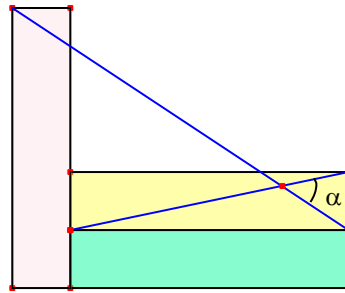
Teorema de Tolomeu:

$$7k + 28k = 7 \cdot \sqrt{3} \cdot \sqrt{196 - k^2}$$

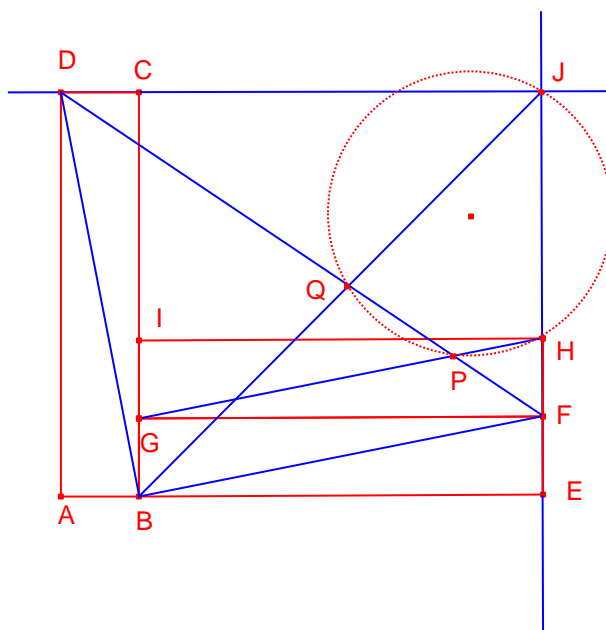
$$k^2 = 21$$

$$a \cdot b = 2k^2 = 42$$

4178.- La figura està formada per tres rectangles iguals.
 Calculeu la mesura de l'angle α

Solució:

BEJC quadrat

angle IHG = x

angle DBF = 90° , $BD = BF$

angle BDF = 45°

angle DBG = $45^\circ + x$

angle JQP = $90^\circ - x$

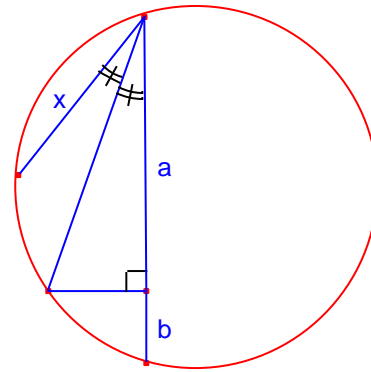
angle PHJ = $90^\circ + x$

PHJQ cíclic

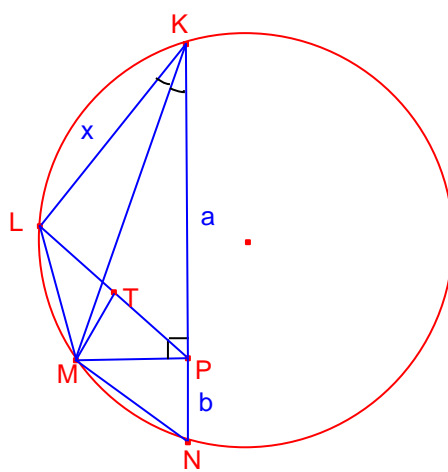
angle QPH = $180^\circ - 45^\circ = 45^\circ$

angle HPF = 45°

4179.- La figura està formada per una circumferència i tres cordes.
 Calculeu la mesura de x en funció de a, b

Solució:

$$\text{angle LKM} = \text{MKN} = w$$

$$LM = MN = y$$

$$KM = c, LN = d$$

$$c = a / \cos w$$

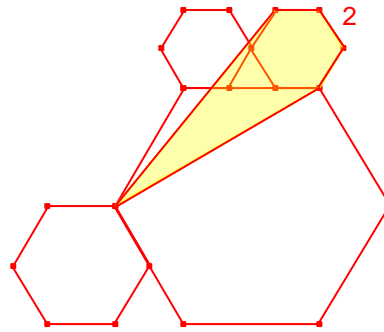
$$d/2 = y \cdot \cos w$$

Teorema Tolomeu KLMN

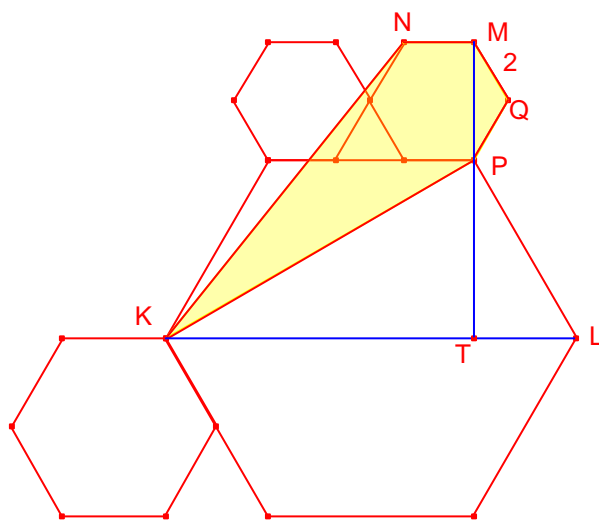
$$y(a+b) + yx = cd = 2ya$$

$$x = a - b$$

4180.- La figura està formada per quatre hexàgons regulars.
Els hexàgons menuts tenen costat 2.
Calculeu l'àrea del triangle ombrejat.

Solució:

$$\begin{aligned} \text{Siga } \overline{MQ} &= 2 \\ \overline{PL} &= 6 \\ \overline{MP} &= 2\sqrt{3} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Siga } T \text{ la projecció de } P \text{ sobre } \overline{KL} \\ \overline{TL} &= \frac{1}{2}\overline{PL} = 3, \overline{KL} = 9 \\ \overline{PT} &= 3\sqrt{3} \\ \overline{MT} &= 5\sqrt{3} \end{aligned}$$

L'àrea del triangle PQM és igual a l'àrea del triangle equilàter de costat 2.

$$S_{KPQMN} = S_{KTMN} - S_{KTP} + S_{PQM} = \frac{9+2}{2}5\sqrt{3} - \frac{1}{2} \cdot 9 \cdot 3\sqrt{3} + \frac{\sqrt{3}}{4} \cdot 2^2 = 15\sqrt{3}$$